અસલી આ નસખો.

ઇન્દર સભા.

હુસ્ને ફરમાયસ

મી. બદરૂદીન હુસુદીન નીઝામી બુકસેલર.

ઠે તીન દરવાજા અમદાવાદ.

છપાકે

હુસે

ઠ. કા

ચે

ગઝલે અમાનત.

મે કીસકો મુશ્કીલ નાગનને અમદીલ માર ડાલાહય
કો કાસું તક મેરી તુરબતપે ફેલા કોડીયલા હય
ઝમાનેકો સનમ લેહરાકે ડંસને માર ડાલા હય
ભડાઇ હય ગે એક કાકુલ કે તુને સાંપ પાલા હય
ગીરાયા મસ્હફે આરીઝ કો હમ સુન્તકી નઝરોંસે
ભજાહય અયસનમ ખત્તે સંયાકા રૂહનેં કાલાહય
કીયા તાઝા હય નાગલે ગમ કો ડકી સાસ ભરભરકે
બડી મેહનતસે મયને ગે શજર જાડે મે પાલા હય
બહારે બાગ હય ચશ્મો ખના ખુરશી રૂખ તાબાં
વો નરગીસ હય વો દવલા હય વા ર જ્ય ગા લાલાહય
ખયાલે ગેસુએ શબગુ ગે દાલ રોશને
અંધેરા ઉડો કે ઉજાલા હય
કભીતો ગો કરો સાહેબ
કહાં કા ન.કાલા હય

ગરદન
ગરદન
કામ
દન

અસલી ઇન્દર-સભા

(માલીકા બગીચા સાફ કરકે ખડે રહેના ગુલફામકા આના ઔર માલીસે યેહ કહેના)

ખ્વાહીશ હય અબ દીલકો હમારે આજ અય માલી ફુલોંકી,
રંગીન પલંગ પર સેજ બીછા દે નરમ નીહાલી ફુલોંકી,
બાપ મેરા ગુલઝારશાહ ઔર કહેતે હેં ગુલફામ મુઝે,
નઝારેહ ગુલ સીવાએ નહીં કહીં આરામ મુઝે
સરપે તુરરા મોતીયોંકા હે હાથમે ડાલી ફુલોંકી,
રંગી પલંગપર સેજ બીછાદે નરમનીહાલી ફુલોંકી,
ઝરીફ રંગી બનાં નીકલો તર્ઝ નીરાલાં ફુલોંકી,
રંગી પલગપર સેજ બીછાદે નરમનીહાલી ફુલોંકી

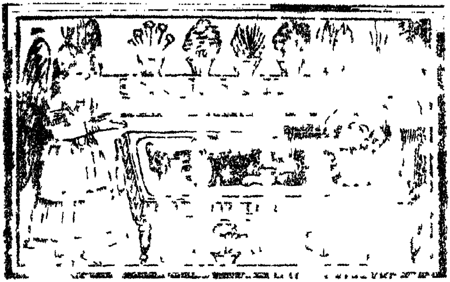
માલી—આપકી ખાતીર મેરે મહેરબાં જાલી બનાઇ ફુલોંકી,
રંગલી પલંગપર સેજ બીછાદી નરમનીહાલી ફુલોંકી.

ગુલફામ—સદશુક્ર આજ દીલપે નીહાયત સરૂર હય
કોહાયે નશેકે ખુદ્દ તજલ્લી એ તુર હય
પુરનુર દોજહાં—ભી યા અલ્લાહને કીયા,
હરઝરે રહા બાચ દેખો ઉસીકા ઝહુર હય
આંખ ખુમાર નીદસેહય મસ્ત અય ઝરીફ,
કોઠેપે મુજકો જાકે અબ સોના જરૂર હય.

ગુલફામકા લેટના

ફર્શ ગુલપે લેટનેહી અબ હમે આતી હયે નીંદ,
દેખકે ફુલોંકા ફીર આંખોસે ઉડ જાતી હે નીંદ,
સેવતી બેલા ચમેલી જુઈ દાઉદી ગુલાબ,
ઇન સબોંકા અતરે મફ્રુરભી બના લાતી હે નીંદ,
કુચ્છ ન કુચ્છ સુંઘેગા ગુલ આંખે ફડકતી હે નીંદ,
દેખેં કયા ખ્વાબ પરેશાં આજ દીખલાતી હે નીંદ,

(ગુલફામકા બામપર જાકે સોજાના આના સેરકરનેકેલીયે સબજપરી [illegible] આલમ જાહીર કે મુલકમે ઔર આશકહોના સબજપરીકા ગુલ[illegible] [illegible]મ પર)

સબજ પરી—

તુંને તો મોરા મન હર લીનો ગોપીગાલ સાવરીયા
ચાંદસા મુખડાં મીનગે જ એસી અખીયાં.
પડ ગઈ મોરી નજરીયા,
જાઉં યહાંસે ભેજુ કાલે દેવકો ફિર મગાઉં યહાંસે ઉડા.

સબજ પરી—

છલ્લા હમારા યાદ રખના યાદ રખના પાસ રખના—છલ્લા હમારા,
ઓ સોનેવાલે મજા લેનેવાલે યાદ રખના.
ચુનચુન કલીયાંમે સેજ બીછાઉં—ઓ સોનેવાલે મજા લેનેવાલે,
તુજકો છલ્લામેં નીશાનીમેં દીએ જાતી હું.
યાદ રખના કે તેરા દામ લીએ જાતી હું,
સોજા ચેનસે વો નિંદકે સોનેવાલે,
હમ તો જાતે હે જલે જાનકે ખોનેવાલે.
(રવાના હોના સબજ પરીકા, ગુલફામકા હાતોંકો બોસા દેકર.)

(રાજા ઇંદરકી આમદ)

સભામેં દોસતો ઇંદરકી આમદ આમદ હએ,
પરીજ માલોંકી અફસર કી આમદ આમદ હએ,
ખુશીમેં ચેહચહે બાગીમ હે સુરતે બુલ બુલ,
અમ બંસ ગગનમેં ખુલેતરકી આમદ આમદ હએ,

કરેગે હુસનસે આંખોકો અમ કરે રોશન,
જમીંપ મેહરે મુનવરકી આમદ આમદ હુએ.
સેતારોકી મહે અનવરકી આમદ આમદ હુએ
ગજબ કા ગાનાહે ઓર નાચહે કયા મતકા,
માહારે પીતનએ મેહશરકી આમદ આમદ હુએ

રાજા ઇંદ્દર આપના હાલ સુનાતા હય—

રાજા હું મે કોમ કા ઓર ઇંદર મેરા નામ.
બીન પરીયોકી દીદકે નહી મુજે આરામ.
સુનોરે મેરે દેવરે દીલકો નહી કરાર.
જલદી મેરે વાસતે સભા કરો તૈઆર.
તખ્ત બીછાઓ જગમગાવો જલદીસે દાસઆન
મુજકો ઉસપર બેઠના મેહફીલ કે દરમીઆંન,
મેરા સકલદીપમે મુલકો મુલકોં રાજા,
જી મેરાહએ ચાહના કે જલસા દેખુ આજ,
લાવ પરીઓંકો મેરી જલદી જાકર હાં,
બારી બારી આંનકર મુજરા કરે યાંહા,

પોખરાજ પરીકી આમદ

મેહફીલે રાજામેં પોખરાજપરી આતીહએ,
સારે માસુકો કી સર નાજપરી આતીહએ,
જીસકા સાયા ન કભી ખાબમેં દેખા હોગા,
આદમી જાદોમેં વોહ આજ પરી આતીહએ.

દોલને હુસન સે હોજાયગા આલમ મામુર,
કરને ઇસ બજમ મેં આપ રાજપરી આતીહએ,
જરદહો રંગ હસીનોંકા ન કહુંકર ઉસતાદ,
ગુલહે મેહફીલ મેં કે પુખરાજ પરી આતીહએ.

પુખરાજ પરી અપના અહેવાલ સુનાતી હય—

ગાતી હું મેં ઓર નચ સદા કામ હએ મેરા,
આફાક મેં પુખરાજ પરી નામ હએ મેરા,
કુ દેસે મેરે કોઈ નીકલને નહી પાતા,
ઇસ ગુલસને આલમ મેં બીછા દામ હએ મેરા,
મેં લાખકી દોલાખકી પરવા નહી કરતી.
કાઇકા ખજાનાં અજી ઇનઆંમ હય મેરા
કરતી હું દીલોજાંસે મેં રાજા કી પરસતીસ;
કેહેતે હેં જીસે દાહદાદ વો ઇસલામ હએ મેરા,
અલ્લાહને બખશાહએ મુજે રૂતબએ આલી,
મરદું જીસે સબ કેહતે હે વો બામ હએ મેરા;
ઇનસાંકિ સરારત સે મેરા બસ નહી ચલતા,
દીલ લેકે મુકર જાનાં સદા કામ—હએ મેરા,
ઉસતાદ કો દેતીહું દોઆએ દીલો જાંસે;
ચેહ કામ ખુદા મે સહરો સામ હએ મેરા.

પુખરાજ પરીકી જબાની-ગઝલ—

રફ્તાર કે ચલનસે ગજબ કીયા હુવા લીએ;
છોટીસી સીન મેં યાર બડે તુમ હો ચાહલીએ.
બોસા જો માંગા ચશમ કા ક્યા કેહર હો ગયા;
મુઝ પર ન એને બજમ મેં આંખે નીકાલીએ.
જાને ન દુંગા આપ કો સુનને કા કુછ નહી;
બાતેં બના કે વસલકા વાએદા ન ટાલીએ.
એક બોસે પર યેહ ગાલીઆં અલ્લાહકી પનાહ
કુછ મેં ભી અબ કહુંગા નહી મોહ સંભાલીએ.
ના મેહર મોકી આંખન અંગીઆ પે જા પડે.
સીના ખુલા હુવા હે દોપટ્ટા સંભાલીએ.
ખુશ ચશમ સબ જહાંકી અમાંનત હયે બેવફા;
જી ચાહતા હે આંખ કીસી પર ન ડાલીએ.

રાજા ઈન્દર—ખુબ રીઝાયા નાચ કે ગાકે,
પાસ મેરે અબ બેઠ તું આકે.
ખુશ હુઇ તુજ સે મેહફલ સારી,
અબ હયે "નીલમ પરી" કી બારી.

નીલમ પરીકી આમદ—

સભામેં આમદે નીલમ પરી આતી હયે,
સરાપા વો નજા સફ્કતસે ભરી હયે.
સેતારોં કી ઝપક જાતી હયે આંખે,
વોહ ઉસકે બરમેં મલબસે જરી હએ.
ગજબકા ગાના હયે ઓર ઉસકા ચમકનાં,
કભી જોહરા કભી વોહ મુસતરી હએ.
ન દેખા હોગા નાચ એસા કીસીને,
બલ્લાહએ સેહર હે યા જાદુ ગરીહય,
જમીંપર વોહ પરી આતી હયે ઊસતાદ,
જવાહેરસે જો રંગત મેં ખરી હય.

નીલમ પરી અપના હાલ સુનાતી હયે.—

ફુગારૂ હોશ ઉડતેહેં ઉડનકી સાન પર,
નીલમપરી હયે નાંમ મેરા આસમાન પર.
અલ્લાહ કે કરમસે જમાનેમે હયે ઉરૂજ,
ઝુકાતાહે સારા ફલક મેરે આનબાન પર.
ઇનસાકી કયા હયે અસલ કે પુતલા હયે ખાકકા,
જીન ખેલ જાતે હૈં મેરી ઉલફતમે જાન પર.
નીલમકો ચુમ ચાટકે આંખોપે રખતે હયે,
શોહરા હયે મેરા જોહરીઓકી દુકાન પર.
કર તા નહી હયે કોન મોહબત કા હક અદા,
દેતે હયે જાન દેવ મેરી આન–બાન પર.
ઉસતાદને જમી પે ભલા કર દીયા હમે નામ,
ક્યું કર રહે ન મેરા દેમાગ આસમાન પર.

ગઝલ—ઈશકકા ખંજર લગા હયે દીલ પે ગરી છન દીનો,
જખમકી સુરત હયે ખું આંખોસે જારી છન દીનો
બાગમે જાતી હયે ઉસ ગુલકી સવારી છન દીનો,
દમ ચુરાએ ફીરતા હએ બાદે બહારી છન દીનો.
દેકે કસમે કુચેએ કા તીલ મેં લે જાતા હયે દીલ,
દુશમનભી આપના કર રહા હયે દોસતદારી છન દીનો.
ભોલી ભોલી સકલ પર દીલ તડપા જાતા હયે સનમ,
ક્યાહી સુરત હોગઈ હય પીયારી પીયારી છન દીનો

ઠંડી સાંસે ભરતેહો હર દમ અમાનત જીસ લીએ,
જાન જાતી હયે કહો જીસ પર તુમાહરી ઇન દીનો.

(નીલમ પરીકી—ગજલ)

દીલ મેરા સહેરે ચનમસે ન હુવા શાદ કભી,
લે ગયા બાગમેં બુલેસે ન સૈયાદ કભી.
છેદે જબતક હયે હમ અબ્બે જાના જફાએ કરલો,
શું સેહગા ન તુમાહારી કોઇ બેદાદ કભી.
સીર જુકા જાતા હયે ઉઠતે નહી મકતલસે કદમ,
હાત મુઝ પર ભી કોઇ છોડદે જલ્લા કભી.
લેલીયા જુલફ્ કા સોદા સીરીંકી હૈ યાહ,
કભી મજનું હું તેરે ઇશકમેં ફરહાદ કભી.
હોગા તબ જાલમેં બુલબુલ કા ફસાના માલુમ,
આયગ મોતકે ફંદેમેં જો સૈયાદ કભી.
બુલબુલો કીસકો દીખાતે હો ઉરૂજે પરવાજ,
હમ ભી ઇશ બાગમેં થે કૈદ સે આજાદ કભી.

ઇંદ્દર— દેખા ચુકી તું કરતબ સારે,
પેહલુ મેં અબ બૈઠ હમારે.
કીયા સભાં મેં તુને નામ,
અબ હયે લાલ પરીકા કામ,

(લાલ પરીકી આદમ.)

સભામેં લાલ પરી કી સવારી આતી હય,
જમાઇ રંગ અબ ઇંદરકી પરી આતી હય.
ચક્રમેં આએગા જુમઘટ નજર સેતારોંકા,
ચેહનકે શુરખ જોડા પોશાક ભારી આતી હય.
નીઘા ઉસકી છુરીસી સો આ નીકલી હય,
લગાતી સબકે દીલોંપર કટારી આતી હય.
ખીલેગા લાલકાં તખતા સભામેં અએ યારો,
નીહાલ હોકે મુરાદ અબ તુમાહરી આતી હય.
મેં કીસ જબાંસે કહું ઇસકી શોખીઆં ઉસતાદ,
બહારે તાજેકી મેહફીલમેં પ્યારી આતી હય.

લાલ પરીકી જબાંની—ગઝલ.

ઇનસાકા કામ હુશ્ન પે મેરે તમામ હય,
જોહ હયે સુરખ લાલ પરી મેરા નામ હયે.
યાકુત જર ખનીફ હયે શગ કાર કા મેરે
નોકર હકીક લાલે બદખશા ગુલામ હયે.
આશકકો કત્લ કરતી હું અબરૂકે તેગસે,
દીન રાત મુજકો ખુન બહાનેસે કામ હયે.
પોશાક મેરી સુરખ હયે સુરખ કા હે ચાંદલા,
દેખો શફકમે રાતકો માહે તમામ હયે.
દિરતાદ અનજુ મનમેં રહે શુરખ રૂ સદા,
અલ્લાસે દોઆ એહ મેરી સુબેહ સાંમાં હયે.

(લાલ પરીકી—ગઝલ સાવન.)

દીલકો મરગુબહે ઠંડી જો હવા સાવનકી,
માંગત હું મેં સદા હકસે દોઆ સાવનકી.
યાદ આતા હય વો સબજા વો ઘટા સાવનકી,
શકલ દીખલાએ કહીં જલદ ખુદા સાવનકી.
ચડ ગયા જબકે ફલક પર મેરી આહુંકા ધુઆં,
ગીરગઇ' ખલકકી નજરોંસે ઘટા સાવનકી,
દેખીએ આખોસે કીસ કીસકે બરસતા હે લહુ,
યાર હાતોંમેં લગાતા હય હીન સાવનકી
એક લેહજા ન થમતી હય ઝરી અસકોકી,

હમ ગઇ કયા મેરી આંખોકો હવા સાવનકી.
અબ ભાગાહુઆ જાત હય ખુદા ખેર કરે,
આજ બદલી નજર આતી હય હવા સાવનકી.

રાજા ઇંદર— કાટી રાત મજેમે સારી,
બૈઠ મેરે પેહલુ અબ પ્યારી,
બોહોત લડાઇ તુને જાન,
અબ હય સબજ પરીકા ધ્યાન

(સબજ પરીકી આમદ.)

આતી નજરે ખાંકસે અબ સબજ પરી હયે,
લબ શુરખ હય–પર સબજ હય પોશાક હરી હય,
ફીરોજા ઊસે દેખકે ખા જાતા હય હીરા,
ચહેરે મેં જમરરદસે સીવા જલ્વા ગરી હય,
જીન–ઊસ્સે ખેજન–કતકે સબબ ઊડ નહીં સકતે,
પરીઓંકા સદા સરમસે બેઆલો પરી હય,
જેવરકી હય કયા શાન જમરદદસે બદન પર
એક શાખ હય નાજુક કેશગુફેસે ભરી હય,
હંસતાહે જમરરૂદપે સદા ધાની દુપટા,
કયા હુસનકે એકબાલસે સબજાકા ચરી હય,
આમદકી ખબર સુનકે હશી નો મેં નહી દમ,
જો સમે હય મેહફીલમેં ચીરાગે શેહેરી હય,
ઊસતાદ અજબ બારશો માશુક કે હય નામ,
વો શેહજાદેએ "ગુલફામ" હય પે સબજ પરી હય.

સબજ પરી આપના હાલ સુનાતી હયે.

મામુર હું શોખીસે સરારતસે ભરી હું,
ધાની મેરી પોશાક હય મેં સબજ પરીહું,
કયા અસલ હય સબજેકા મેરે હુસ્નકે આગે,
ફીરોજાસી ખુસ તરંગ જમરૂદ સો ખરીહું,
લે લેતાહું દીલ આંખ ફરીસ્તોંસે મીલાકર
ઇનસાં હે ભલા કયા મેં નહીં જીનસે ડરી હું,
શોલા હય ભભુકા હય ગજબ હય મેરા ગુસ્સા
જબ જાઓ પરીજાદ જો મેં ગરમ જરી હું,

જીંદા ન રખેગા મુજે મુન લેગા જો રાજા,
શેહજાદએ "ગુલફામ" કી સુરત પે મરીહું,
વો સમે મેં પરવાનાહું વોહ સર । મેં કુંમરી,
વોહ ગુલદય જાહાંમે મેં નસીમે સહેરીહું.
ઊસતાદકે દમ સેં ચમને હુરન તે સરસબ્જ
મેં વાસ્તે તો ઊસકે દાગે જીગરીહું.

(રાજા ઇંદરકા સો જાના સબ્જપરીકા ગાતેહુવે ચલેજાના.)

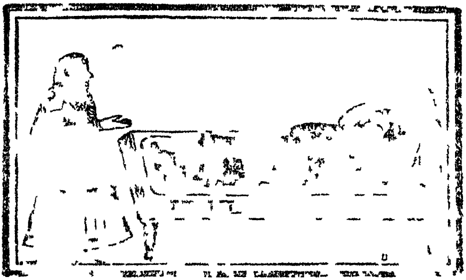
રાજા જીતો સો ગયે દીયા ન કુછ ઇનઆમ,
જતીહું મે બાગમે યાંહાં મેરા કયા કામ.
(કાલે દેવકો બુલાતી હૈ.)

સબ્જપરી—સુનરે કાલે દેવરે તું મેરી એક બાત,
આતીથી રાજાકે ઘર મે આજકી રાત.
શેહજાદા એક આરા પર સો રાયા નાદાંન,
જોબન ઉસકા દેખ કર નીકલી મેરી જાન.
ઉતરી અપને તખ્તસે તીર કલેજે ખાએ,
સોયાથા વો બેખબર હાત પાંઉ ફેયલાએ.
સુરત ઉસકી દેખકર દીલસે ગયા કરાર,
મુહુપર મુહુ મેનેરખા કીયો ખુબસા પ્યાર.
દીલ મેરા લગતા નહી મહલીકે દરમ્યાન,
કાલીબ મેરા હય યાંહાં વહાંહે મેરી જાન.
ઉસકો ગર તું લા ઊઠા જલદી જાકર યાર,
લોંડી મે હોજાઉગી તેરી બે તકરાર.

કાલા દેવ.—ઘરમેં રાજાકે હયે તું સબ પરીઓં કી સરદાર,
તુઝસે કર સકતા નહી હરગીજ મેં ઇનકાર,
તેરી ખાતર હયે મુજે સબસે યાંહાં શીવા,
પત્તા બતા આશુકકા લાઉં અભી ઉઠા.

સબ્જપરી—જા તું સંગલ દીપસે અખતર નગરમે વહાં,
સોયાહે એક માહરૂમ લાલ મેહલપર વહાં.
જલ્લા મેં હે આઇહું અપના ઉસે નીસાન,
સબજ નશું કે આબસે તું ઉસકો પહેચાન.

દેવ—લાયા શાહજાદેકો મેં જાકર હીંદુસતાન,
તું અપને માશુકકો સબજ પરી પહેછાન.
સબજપરી—યેહી હયે શાહજાદા મેરા યહી હે મેરી જાન,
યેહી મેરા દીલદાર હયે મેં ઉસપર કુરબાન
(સબજપરી સાહાજાદેકો નીંદમેંસે જગાતી હયે.)
સોતે—હો કયા બેખબર ઉઠકે તુમ ઘરબાર,
આંખ ખોલો લાડલો નીંદમે દીલ-ગીઆર.

(શાહજાદા નીંદમે જાગતા હુઆ ગભરાકર બોલતા હયે.)
કોહદા મેરા કયા હુઆ છુટા કીધર મકાન,
સોયાથા મેં કીસ જગે આયા હું મેં કહાં.
ન વોહ મેરે લોગ હયે ન વોહ મેરી જાન,
ખ્વાબ યેહ મે દેખતા યા જાગ રહાહું યાહાં.
(શાહજાદા બેતાબ હોકર ગજલ ગાતા હયે.)
ઘરસે યહાં કોન ખુદાકે લીયે લાયા મુજકો
કીસ સીતમગારને સોતેસે જગાયા મુજકો.
હક—ને કયા ખ્વાબે પરે—સાં યે દીખાયા મુજકો,
નજર આતા હયે ન અપના ન પરાયા મુજકો.
બસ મેં જાલીમ કે મુજે છોડ દીયા હાયે ગજબ,
કુડને કોઈ પરસતામે ન આયા મુજકો.
હેફ સદ હેફ કીસીને ન ખબર લી મેરી,
કયા અજીજોને મેરે દીલસે ભુલાયા મુજકો.
નીંદસે આંખ કીસીકી ન ખુલી કોઠે પર,

ઉઠકે મુજીકે ન સુંગલસે છોડયા મુજકો.
તા હમે મરગ અબ ઉમીર રીહાઇ કી નહી,
કીસ બલામેં મેરે અલ્લાહ ફંસાયા મુજકો.
મુશ્કલસી કી કોઇ તદબીર બતાદો ઉસતાદ,
હયે બહોત ગરદીસે કીસમતને સતાયા મુજકો.

(શાહજાદા બેકરારીસે ગાતા હયે.)

મુજે કોન ઘરમે લાયા યહાં,
બતાવો યે કીસકા હોગા મકાન—મુજે કોન૦
સબ બીછડે કોઈ સંગ ન સાથી,
અજીજોકો અપને પાઉં કહાં—મુજે કોન૦
દીલકા કીસકો હાલ સુનાઉ,
સરપર બાપ ન માં—મુજે કોન૦
ઘર જાનેકી આશ નહી હયે,
પડી કીસ મુસીબતમેં મેરી જાં—મુને કોન૦
ફંસ ગએ હમ જાલીમકે ફંદે,
કોઇ ઉસ શાહદશે કહીયો જાકે—મુને કોન૦

(સબજપરી શાહજાદેકા હાત પકડકર કહેતી હયે.)

દેખો તુમ મેરી તરફ઼ ઘરકા મતા લો નામ,
લોંડી મુજકો જાનકર કરો યાંહાં આરાંમ.
જો હોનાં થા સો હુવા જાનેદો બસ ખેર,
ચલો શીરા ખાવો પીયો કરો બાગકી સેર.
બતલાવ અબ-હ સબ નસબ ઓર તુમ અપનાં નામ,
રેહતહો કીસ કામ મે હેગા કહાં મકાંન.

શાહજાદા—મેહલોંમેં રેહતાહું મેં અયેશ હે મેરા કાંમ
શાહજાદા હું મે હીંદકા નામ મેરા ગુલફામ.
તું ઓરત કીસ કોમકી આપનાં નાંમ બતા,
સબનોંસાનો પર તેરે નીકલા હયે વે કયા.

સબજપરી—કોમકી હુંગી મેં પરી સમજને હું હેરાન,
યે દોનો પર હૈં મેરે અબ મુરખ નાદાંન.
રેહતીહું મૈં કાફમેં સબજ પરી હયે નામ.
રાજા ઈંદરકે યાંહાં નાચ હય મેરા કાંમ.

[illegible]જાદા—જલદી મેક ભતલા મુજે દીલકા હો વીસવાસ
મેરા આના ફૌસલરહે ફુવાહવે તેરે પાસ.'

[illegible]જપરી—તુજ પર મૈ આસક હુઇ ચલને ચલતે રાહ.
ઉઠા અંગાયા યાંહાં તુજે ભેજકે દેવ શીહા.
(સમજપરી શાહજાદેકી તારીફ કરતી હુયે.)
સરપે આંખો પે કલેજે પે બિઠાઉ તુઝકો,
આ મેરે પાસ ગલેસે મેં લગાલું તુઝકો.
દીલો જાસે મુજે ભાતી હયે અદાએ તેરી,
ખાસ લા ચાદસા મોહલુંમેં બાલએ તેરી
લેટ પેહલુ મે મેરે ઘરકો મેં આબાદ કરૂં,
તુઝકો લીપટાકે ગલે વસલ સે દીલ શાદ કરૂં.
(શાહાજાદ ગુસ્સા કરકે કહેતા હુયે.)
વસલકી તેરી કસંમ ઘરમેં હે આનાં મુઝકો,
ન ખબરદાર અભી હાત લગાનાં મુઝકો.
મુઝકો નાહાં ન સમજ દુર હો દાના હું મેં,
કામકી તું જો પરી હયે તો સીયાનાં હું મે.
[illegible] તુઝસે જમાંનમેં ન હોગી જીન હાર.
આપ બદનાંમ હુઇ મુઝસે છોડાયા ઘરબાર.
ભેજકર દેવ મુજે એચ બુલાયા તુને.
આદમી [illegible] જાદો ફદમે ફસાયા તુને.

[illegible]પરી—જીંદગીમા હયે મજા [illegible] મુસા–કાતોમે
[illegible] મુંઝસે બધારો ' ન જરા બાતોમે.
[illegible] [illegible] કર લડગઇ કીસમત તેરો.
[illegible] 'મુજસી પરીમેં હુઇ [illegible] તેરી,
[illegible] [illegible] "નહી સરમ [illegible] [illegible]' હય,
જવાંનમેં ભી કભી બનશાકે પરી આતી હય.
[illegible] [illegible] મેરા જો [illegible] દીલ હોગા,
[illegible] [illegible] ન [illegible] કભી [illegible] હોગા
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] કરતાહું."
[illegible] [illegible] કરતાહું.

ઊસકા અરમાન મુજે જોસે જવાનીમેં હય.
ઔર જલસોંકા તો હાં હીંદમેં ભી ચરચા હય,
નામ પરીયાંકા કભી મેને નહી દેખા હય.
સાત અપને મુજે લે ચલકે વો જલસા તીખલા,
રાજા ઈંદરકે અખાડેકા તમાસા દીખલા
સેર મેં તેરે સબબ વહાંકી જો એકબાર કરૂં,
જીતેજી ફીર ન કભી વસલકા ઇનકાર કરૂં.
ઊમર ભર પાસ તેરેસે ન કહી જાઊં મે,
જો કહે તું ઊસે આંખોસે બજાલાઊં મે.

સબજપરી—એસી બાતોંકા જબાંપર નહી લાનાં અછ્છા,
જાન આફતમેં નહીં મુફ્ત ફસાનાં અછ્છા.
દેતા ઇંદરકે અખાડે પે અબસ જાન હે તું.
સખત બે અકલકે દીવાન હય નાદાં હય તું.
એસી જા સયરકો ઇનસાં નહી ચલતે હય,
વહાં મેરી જાન પરીજાદ કે પર જલતે હય.
આફત આ જાએગી તુજપર અરે એક આંનકે બીચ.
આદમી–જાદકા કયા કામ પરસતાનકે બીચ.
કોઇ રાજાકો ખબર જાકે લગા દેવેગા,
ફુંક દેગા વો મુજે તુજકો જલા દેવેગા.
ન જલાએગા તો આફતમેં ફસાયગા તુજે,
કેદ કરકે વો કુવે બીચ—ઝુકાયગા તુજે

શાહજાદા—મેં ન માનુગા ન માનુંગા કભી બાત તેરી,
ફાંસ કીસ રોજ–યેહ આએગી મુલાકાત તેરી.
બાત જો અસલથી મેં અકલસે પેછાંન ગયા,
બાએસ ઇનકારકા જાની મે દીલ જાન ગયા.
તું કીસી દેવકી ખીજમતમે વહાં જાતી હય,
ઇસલીએ મુજકો સભામેં નહી લે જાતી હય.

સબજપરી—બાત હરગીઝ યેહ જબાંસે ન નીકાલો સાહબ,
હોશમેં આવો જરા મોહકો સંભાલો સાહબ
દેવસે મુજકો બુરા કામ જો કરના હોતા,
આદમીજાદ પે કીસ વાસતે મરતાં હોતા.

મેં પરી હોકે ઓર ઓસે પ્રે હોકા જાન કરૂં,
એડી ચોટી પે મુવે દેવોકા કુરબાન કરૂં.

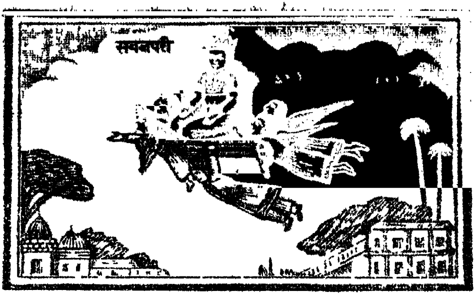
[illegible]જાદા—દીલ હરેક સખ્ત કે ફંદેમે ફસાતી હય તું,
અએ પરી ક્યુ મુજે બાતોમે ઊડાતી હય તું.
સુબેહ હોતી હય મેરી જાન કોઇ આનકે બીચ,
બેહરતી મુજકો સુનાં ચલકે પારસ્તાંન કે બીચ.
વહાં ન લેજાયગી તો ઉસે ગુજર જાઊંગા,
આપ મે અપનાં ગલા કાટકે મર જાઊંગા,

[illegible]જ પરી.—મુફ્ત કી યાર ખરાબ અપનો જવાની તુંને.
હાએ અફસોસ મેરી બાત ન માંની તુંને.
અબ મીલેગા ન અજ્જોસે ન માં બાપસે તું.
રોરકે મુંમે મેરી જાન ચલા આપસે તું,
થક ગયે હોટ કહાંતક અરે સમજાઊં મેં
ચલ અખાડા તુજે ઈંદરકી દીખ લાઊં મે.

[illegible]જાદા.—કીસ તરેહ ચલને પે તૈયાર મેરી જાન હું મે,
તુ પરીજાદહે ચાલાક ઓર ઇનસાંન હું મે.
ઊડકે તું જાયગી એક પલમે પરસતાંનકે બીચ,
હાત મેં લાકે મે રેહજાઊંગા અરમાંનકે બીચ.
કોઇ ઊડ ચલનેકા તદબીર બતાદે મુજકો,
પર કીસી દેવકે તું નોચકે લાદે મુજકો.

[illegible]જ પરી.—બેકી બાતેં ન કરો હોસમેં આવો જાની,
ન પરીજાદસે એ પરકે ઊડાવો જાની
થાંમ લો પાયા મેરે તખતકા અબ હાતસે તુમ,
છુટ જાનાં ન કહી રાહમે પરસતાન—સે તુમ.
મુજસે વાં જાકે કોઇ બાત ન કેહના સાહબ,
પીછે પીછે મેરે તુમ સાથમે રહેના સાહબ.
ગાકે ઓર નાચકે ખુત સબકો બનાદુંગી મેં,
તુજકો લે જાકે દરખતોમેં છીપા—દુંગી મે.
કીની આફતમે એકાએક અગર આનાં જાની,
યાદ રખના કે મુજે ભુલ ન જાનાં જાની.

(સબ્જપરીકા તખ્તપર બેઠના ગુલફામ કાતખ્તકા [illegible] પકડકર લટકજાના તખ્તકા આસમાન પર ઉડના.)

(રાજા ઇન્દરકા મયેં દરબારીઓંકે તખ્તપર બેઠે હુવે નજર આના સબ્જપરીકા ગુલફામ કો દરબારમેં સાથ લેકર આના ઓર દરખતોંમેં છુપાના)

સભામેં ગુલ—વાકર મુજે આપ કીયે આરામ,
આઇહું મેં ફીર યાંહા કરને અપના કામ.
કરને અપનાં કામ યાંહાં ફીર મેં હું આઇ,
કુમરી જંદ ગજલકી જીમે ધુન હય સમાઇ.
સમાંન અંદેગ આજ જો મેં જી ખોલકે ગાઇ,
દેખકે સબ જીસતાદને કયા કયા ચીજ બનાઇ.

સબજ પરીકી ગાના.

મોરી અખીઆં ફડકન લાગી,
ક્યા હુઆ યાર કીરધ ગઇ સખીયાં અખીયાં ફરકન લાગી.
દેખ ફુકતહે જીઆ તડપત હે,
પીત લગાકે મજા હમ ચખીયાં—અંખીયા ફરકન લાગી.
નૈનનમેં દીલદાર બસત હય,
એ અખીઆં એલમાસ પરખીયાં—અંખીયાં ફરકર લાગી.
બલબલ જાઉં મેં ઉસતાદ કે,
બીચ સભાંમેં મોરી પત રખીયાં—અંખીયાં ફરકન લાગી.

ગજલ સબજ પરીકી.

બુટીહું મેં આલમકો સર સાર ઇસે કેહતે હય,
મસ્તીસે નહી આકેલ 'હુશીયાર ઇસે કેહતે હય.
હંમ લેકે મેરા છોડા બાઝાર ઇસે કેહતે હય,
અચ્છા ન રહા એક દીન બીમાર ઇસે કેહતે હય.
કલ ઘરશે જો વોહ નીકલા એક હશર હુવા બરપા,
દીલ પીસ ગએ આલમકે રફતાર ઇસે કેહતે હય.

(રાજા ઈંદ્રરકી હજુરમે લાલ દેવને ચુગલી કીહ.)

મહારાજકો હક રખે શાદકામ
નયે અર્જ હયે આજ કરતાં ગુલામ.
મે ખાતાથા ઇસ દમ ચમનકી હવા,
હકીકત વો દેખીકે હોસ ઉડ ગયા.
શજર હે પુરાનાં જો શમ સાદકા
શુજરે-વાંહ હયે એક આદમીજાદકા.
નહી કરતી અસલા મેરી અકલ કામ,
પાહ ઇનસા હો યાકે મારે તમામ.
ઉમ કોન લાયા યહાં અપને સાથ,
ઇસી ફીકરમેં કબસે મલતાહું હાથ.

(સબજપરીકા લાલદેવકો બાજુ લેજાકર સમઝાના)

નહીંકર લાલ દેવ ઇસતરાકે કલામ,
અરે બેમુરવત જબા અપની થા.
ખુદાકે ગઝબસે જરા દીલમેં કાપ.
ચુગલખોરકે મોહકો ડસતે હય સાપ,
પરીકી તરફ દેખ અહમક ન બન.
બુરાઇસે બાજ આ બ કોલે હસન.
કીસીકી બદી તું ન કર એયબ હય,
કે ઉસકા ખુદા આલેમુલ ગેયબ હય.
દીલ આશક ઇસ બાતસે હીલ ગયા,
તુજે અય કમબખત ક્યા મીલ ગયા.

(રાજાકા પરીયોંસે ગુફતગુ કરકે લાલદેવસે દરયાફત કરના)

અરે દેવ તું હય યે ક્યા બક રહા,

મેરે બાગમે કીસ કામસાંકા કયા.
હુવા કીસતરેહ યહાં ગુજારકા ગુજર,
પરીયોંકે દહેસતસે. જલતે હય પર.
કદમ રખ સકે જીનકી કયાં જાન હય,
ફિરસ્તોંકી યહાં અકલ હયરાન હય.
કીસી દેવસે આસનાઇ ન હો,
પરી કોઇ સાથ ઉસકા ભાઇ ન હો.
ઉસે ખેંચ લા પાસ મેરે સીતાબ,
કે ગુસ્સેસે હય હાલ મેરા ખરાબ.

લાલદેવકા આદાબ બજાકર જાના ઓર ગુલફામકો [illegible] કોનેમે છુપા હુવા પાના.

અગર હે કે જીન હય કે સાયા હય તુ.
પરસ્તાનમે કયું કર સે આયા હય તુ.
ઉઠા આંખ કર જલ્દ મુજરો બજાં,
બિઠાયા તુજે કીસને લા કર યાંહાં.
ચમનકા કોઇ ગુલ કે બુટા હય તુ.
સીતારા કયા અર્શસે ટુટા હય તુ.
પરી પર હય સયદા તેરા દીલ હુવા,
અખાડેમે ઇન્દર કે દાખીલ હુવા.
મેરે સાથ ચલ જલ્દ અય બેશઉર,
બુલાયા હય રાજાને અપને હજુર.

(લાલદેવકા ગુલફામકો ઘસીટકે લે જાના તમામ [illegible] ફીલકા હયેરતમે આના)

હજુરામે હાજર હય યેહ શોલેખુ,
મહારાજ સાહેબ નીધા રૂબરૂ.
બજા આપકા હુકમ લાયા ગુલામ,
ચમનમે પોંહચકર કીયા અપના કામ.
સજરકે તલેસે ઉઠાયા ઉસે,
સભાકી તરફ ખેંચ લાયા ઉસે.
ડરા મેં ન કુછ ઉસકી ફરીયાદસે,
ઉઠ લાયા કુમરીકો સમસાદસે.

સીતમ કીજીએ જો સજાવર હમ,
બડ કસ્ત—ગસ્ત ગુનાહગાર હમ.

(રાજા ઈંદરકા ગુલફામસે પરસતાંનકી આનેકા સબબ પુછના હય.)

અરે કૌનહે તું તેરા ક્યાંહે નામ,
સભા મેરી કી તુને બરહમ તમામ.
તુજે લાયા યહાં કૌન અય બદ સીફાત,
બયાં મુજસે કર જલ્દ યેહ વારદાત.
કીયા કસદ તુને પરસતાનકા,
ન ખોફ આયા અપની તુજે જાનકા.
મેરી સારી મેહફલકી લી આબરૂ,
યાંહાં કુદને આયા પરીયોંકા તું.
બતા હાલ આનેકા એ દર્દનાક,
જલાકર અભી વરના કરદુંગા ખાક.

(ગુલફામ રાજા ઈંદરકે નજદીક દસ્તબસ્તા અર્જ કરતા હય.)

કહું ક્યા ફલકકા સંતાયા હું મેં.
યાંહાં ખેલકર જી પે આયા હું મેં.
પરી સબજ જો હયે અખડે મેં યાંહાં,
ઊસકા હું દીવાના મેં નીમજાં.
ઈસી ફીકર મેં શારકા ધુનતાથા મેં.
સભાકી સદા ધુમ સુનતાથા મેં
વો આને લગી આજકી સબ જો યાંહાં,
લટકકર હુવા તખતસે મેં રવાં.
બલામેં હુવા યાહાં ગીરફતાર હું મેં,
જો ચાહો સજા દો ગુનેહગાર હું મેં.

(રાજા ઈંદરને સબજપરીકો બુલાકે લાનત મલામત કરના)

અરે ઓ પરી સબજ ઓ બે હવા,
મેરે સામને જલ્દ આ બેસવા
ચુઠી હયે તેરી જાત બુનીયાદ પર.
કે આશક હુઇ આદમી જાદપર.
બનાયા અરે તુને ઇનસાંકા યાર,

બે કોઈ દેખતે સુન તુ અય નાબકાર
તેરા રંગ મેરેતસે છીડના નહી,
તુજે ક્યા પરીજાદે જુડતા નહી,
સભામે લગા લાઈ ઈનસાકા સાથ,
તેરા અબ જૈરબાં હુવે ઓર મેરા હાથ.

(ઈન્દરકા સબજપરીકો મારને જાના સબપરીયોકા બાઆદાબ અટકાના ઓર મેક કહેના.)

(આંડ ઠુમરી)

રાજાજી ન કરો જુલ્મ યે ખતા કુની બેસક બડી—રાજાજી
મોહબતકે મારે હુવા કુસુર ખતા બક્ષો—રાજાજી
રહમ કરોજી માહરાજ ખતા બક્ષો—રાજાજી

(મારી આના સબજપરીકા ઓર ગુલફામકો મલામત કરનાં)

જહા વો શીનઅકી સજાવાર હું,
હકીકતમેં તેરી ગુનાહગાર હું.
અરે કયુ મેં વાં તુજસે કેહતીથી કયા,
ન માના મેરા હાયે તુને કહા.
બલામે પડા આપબી બેખતા.
મુજેબી આખાડેમેં રૂસવા કીયા.
કહાં હૈ કે અબ દેખું રાજા તુજે.
ખુદાકો મેરી જાન સોપા તુજે.
જો જીતે હુવે તો ફેરબી મીલે જાયેગે,
નહી તો કીયે કી સજા પાયેગે.

રાજા ઇન્દરને લાલ દેવસે ગુલફાંમકો કેયદ કરનેકા હુકમ ફરમાયા ઓર સબજ પરીકિ પર નોચકર અખાડેસે નીકાલ દેનેકો કહા.

મારે દેવ કર કયદ બેદાદકો,
પકડ હાથ ઇસ આદમી જાદકો.
કુવા વોહ જો હયે કાફમેં પુર ખતર,
અભી ઉસમેં જાકર ઇસે કેયદ કર.
પરી સબજ હય જો આગે ખડી.
ખતાકરા હય ઇસ બેશવાને બડી
સો તુ નોચકર ઉસકે પર ઓર બાલ,
અખાડેસે મેરે અભી દે નીકાલ.
ઉડાતી ફીરે ખાક યે કુ બકુ;
ન આયે હમારે કભી રૂબરૂ.

સબજપરી—

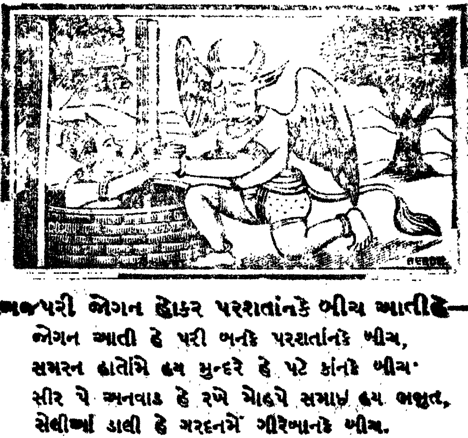
નજરયા મીલાઓ જાવ છેલ સૈયયાં નેહા લગાઓ જાવ ઓ છેલ સૈયયાં,
લાગી અગન સુલગે તન બદનરે કયસી પીરીત લગાયેં.
પરેમપ્ય ના પાય ન ચયના ઓર તુભી બીછડા જાયે,
હાય રાજાને મારી યે કારી કટારી મે વારી નજરીયા મીલાયે જાવ
ઓ છેલ સૈયયાં.

કવ્વાલી-સબજપરી—

મુજસે બરગશતા જો તુ અયે ગુલબદન હો જાયગા.
મેરી નઝરાંમે જહાં ઉજડા ચમન હો જાયગા.
દાગ હાય દીલ અગર ચંદ બહારોંપર રહે,
એક દીન સીના મેરા રશ્કે ચમન હો જાયગા.
મુજકો દીવાના સમજકર આપ છોડેંગે ઝરૂર,
મેરે મતલબકો મેરા દીવાનાપન હો જાયગા.
હાય ઇતનાભી ન આયા ઇશક લયલાકા ખયાલ.
ઇસ જુનુમે કયસ આવારા વતન હો જાયગા.
અય ખયાલી દેખનેકી ફી હયે યે સબ કુછ બહાર,
એક દીન બરબાદ હસતીકા ચમન હોજાયગા.

ગુલફામ—જાતા હું કેયદખાને મેં દરબાર કો સલામ,

જીનકો પરી કો દેવકે સરદાર કો સલામ.
આફત પરીકી મુજકો મુકાતી હય આહમે,
મુરદકો ઔર મીસરકે બાઝારકો સલામ.
બાગે ઇરમસે જાતાહું પુરખાર દસ્તમેં,
ગુલકો કલીકો નરગીસે બીમારકો સલામ.
ઝીનદાનમે લાલદેવ મુઝે લેચલા કરીફ,
ઇન્દરકો ઔર બઝમકો દીલદારકો સલામ.
હિન્દુકો રામ રામ મુસલમાનકો સલામ,
જાતાહું કેયદખાનેમે દરબારકો સલામ.
(લાલદેવકા ગુલફામકો કુવેમે કેયદ કરના.)

સબજપરી જોગન હોકર પરસ્તાનકે બીચ આતીહે—

જોગન આતી હે પરી બનકે પરસ્તાનકે બીચ,
સમરન હાતોમે હય મુન્દરે હે પટે કાનોકે બીચ·
સીર પે અનવાક હે રખે મોહપે સમાઇ હય ભભુત,
સેલીઆં ડાલી હે ગરદનમેં ગીરેબાનકે બીચ.
ચાલ મતલાની હે આંખે હય મય ઇસકકી લાલ.
મસ્ત રોહજાદેયે ગુલફામકે હય ધ્યાનકે બીચ,
ગરેમ ધુનતી હય સદા સુનકે ચરંદ ઔર પરંદ;
બેહરવિક અજબ અંદાજ હય હરતાનકે બીચ.
તાલીમે બોથી હય લગ દીદકી મુસતાક આંખે,
દીલ હય સીને મેં તપાં વસલ કે અરમાનકે બીચ.
કહી ગુલફામ કા દાયોં નહી મીલતા હય પતા,

આજ ઉઠાલીકી રીસ્તી હમ બયાંબાનકે બીચ.
સબજ જારેમેં હમ ક્યા ચેહરેમે રાશનકી છાયા;
સુબહકો ચાંદની હમ ખેત ક્યા ખ્યાનકે બીચ,

[illegible]ના સબજપરીકા લીબાસે ફકીરાના યાદ ગુલફામ [illegible]
ઔર ચેહ કુમરી ગાના

મેતો શાહજાદેકો ઢુંઢન ચલીયા,
અંગ ભભુત જોગન બન મીલીયાં.
છાંન ફીરી સબ ગલીયાં—મેતો શાહજાદે.
જી જાવત હય કમર નહી આવત,
હમ મેહેલોંકી પરીયાં રે--મેંતો શાહાજાદે.
લટ છટકાકે ભેસ બનાકે,
દેશ બીદેશ નીકલીયાં રે—મે તો શાહજાદે.
અંગ ભભુત જોગન બન મીલીયાં,
છાંન ફીરી સબ મલીયાં—મેંતો શાહજાદે.
સીસ બીકસ ગયો પાંઉ જુલસ ગયો.
ધુપમે બન બન જલીયાંરે—મેંતો શાહજાદે.
તન કુમલા ગયો મુખ મુરજા ગયો,
જેસે ગુલાબ કી કલીયાંરે—મેંતો શાહજાદે.
અંગ ભભુત જોગન બન મીલીયાં.
છાંન ફીરી સબ મલીયાં—મેંતો શાહાજાદે.
જગ દુશમન હય રાહ કઠણ હય,
બલા એ કયુંકર મીલીયા રે—મે તો શાહાજાદે.
જાએ કહો ઉસતાદસે ગુર્જઆ,
અખીયાં લોક બદલીયાં રે—મેંતો શાહાજાદે.
અંગ ભભુત જોગન બન મલીયાં,
છાંન ફીરી સબ ગલીયાં—મેંતો શાહાજાદે.

(કાલીદેવકા આના ઓર જોગનકા ગાના સુનકર રાજા ઇન્દરકો ખબર કરનેકે લીયે જાના)

સબજપરી—મરતીહું તેરે હીજરમે અયે યાર ખબર લે.

અબ જાનસે જાતીહું એ બીમાર લે.
ફીરતીહું તસ્સવરમેં તેરી સુએહસે તા સામ,
બેતાબ હય તાલીબે દીલદાર ખબર લે.
બાજારે વફા ગરમ હય અયે યુસુફે સાની,
દીલ બેચનીહય તેરી ખરીદાર ખબર લે.
હુઠેસેભી અબ તેરા ઠિકાના નહી મીલના,
હું ખાન રહી કુચે ઓ બાજાર ખબર લે.
દુનીઆંમેં કોઇ આન કોઇ દમકી હું મેહમાન,
અબ સાંસહે લેના મુજે દુસવાર ખબર લે
આંખે હવે લગી દર સે દીખા શકલ ખુદારા,
સીર ફોડ રહીહું પસે દીવાર ખબર લે.
એતનાંભી નહી ચાહીયે આશકોં તકલુફ.
સે બાર અગર ટાલતો એકબાર ખબર લે.
આગાજે મોહોબતમેં નહી શરતકી ઉમીદ,
મરતાહે તેરા આશક ગીરફતાર ખબર લે.
[illegible]

(કાલેદેવને રાજા ઈંદરકે નજદીક જોગનકી તારીફ કી)

ખુદા રાજા જીકા રખે શાદમાં,
જો હો જાન બક્ષી તો ઓલું ઝબા.
પરસતાંનમેં જોગન એક આઇ હય,
ખલાક સબ ઉસકી તમાસાઇ હય
વો હય નાચતી ગાતી ઇસ તાનસે,
કે ઉન સદકે હોતે હવ સો જાનસે.
ગઝબ બેહરવીકી હરએક તાન હય,
ખુદાઈ કા દીલ ઉસપે કુરબાન હય.
બની હય જોગન ઔર અફસાં ચુની,
ન દેખી હય જોગન ન એસી સુની.

(મુસ્તાક હોના ઈંદરકા ઔર અખાડે મે જોગનકો બુલાના.)

ન કર દેર ઔર ન બેહેરે ખુદા,
અખાડેમ મેરે લા જલદ લા.
મે દેખું વો જોગન હય કીસ આનકી
પરી હય વયા કિસ્મ ઇનસાનકી
કીસી દેર ઉનકી આનાઇ ન હો,
મેરે પાસ ફરીયાદ લાઇ ન હો
મુઝે રાગકા નાચકા જોક હય
ફકીરાસે મુજકો બહોત શોક હય
ન લાય વો કુછ ઔર દીલમે ખેયાલ.
દિખાએ મુજે આકે અપનાં કમાલ.

(સભા. પરી—કવ્વાલી.)

કોઈ આશક ગીરિફતારે ઇશ્કીમે પડા હોગા,
તો ઇઝરાઇલકે આનેસે વો પેહલે મરા હોગા.
કહા હકને તુ કર સીજદા તો મજનુને કહા હકસે,
મેરા સીજદા હે લેલાકો તું કયા ઉસસે બડા હોગા.
અગર સુરત તુ લયલાકી ખુદાયા બનકે આજાયે,
બદનસે સર જુદા કરકે તેરે આગે ધરા હોગા.
નહીં ખ્વાહીશ હે જન્નતકી ફકત ખ્વાહીશ હે લયલાકી,
મેરી લયલા મીલાદે તો તેરા એહસાં બડા હોગા.

પતા ઉન આશકોંકા મેહ બતાતાહું
ગલી આશુકકી હોગી વહા આશક ખડા હોગા.

(કાલા દેવ રાજા ઇંદરકા સોક જોગનકો જાહીર કરતા હુવે.)
અરે જોગન આપ દીલમે હો અપને શાદ
કીયા હે તુજે રાજા ઇન્દરને યાદ.
કીસીસે તેરા સુન લીયા હય જો હાલ,
મુલાકાતકા શોક ઉસે હે કમાલ.
મેરા દેર કરના ઉસે સાક હય,
તેરે નાચ ગાનેકા મુસતાક હય.
મુરાદ અબ તેરે દીલકી બર આયગી,
જો માંગેગી વો ચીજ મીલ જાયગી,
ન ફીર ઉમર ભર તું કરેગી સવાલ,
વો એકદમ મે કરદેગા તુજકો નીહાલ.

(કાલે દેવકા જોગનકા જવાબ.)

યે બાતેં ન લાનાં જબાંપર કભી,
ફકીરોંસે અછી નહી દીલ લગી.
બડા વો મેરા દેનેવાલા હુવા,
ખુશામદસે મેહ તેરા કાલા હુવા.
ફકીરોંકો દોલતકી પરવા નહી,
યાંહાં હકકો આહ્જાલસે ક્યા નહી.
જો ગાનેકા રાજા તલબગાર હય,
તો યાંહાં કીસકા ગાનેસેં ઇન્કાર હય.

તમીઅત મુખાતેબ અગર પાંઊગી,
જો આતાહય મુજકો સુના આઊગી
(કાલા દેવ જોગનકો સામે લે આતા હે ઓર રાજા
ઈંદ્રિરસે અર્જ કરતા હે.)
માહારાજ કીજીએ ખબર અય નીગાહ,
યે જોગન હે હાજીર બહાલે તબાહ.
મીલા કીશ ખરાબીસે ઈશકાં નીસાં,
હુઆ મેં પરસતાંમે હર સુ દાં.
...ન જહાદ ખિજમમેં અયાહું મેં
અજ... ખુશ ગુલદે યે જોહરા જ ... ,
ઊડ ... જંગલ મે કના બેહરવી.
હર એક તાંનપર લોટ જાતાહે જી,
સુનાં હોગા ગાનાં ન એસા કભી.
(જોગનકો રાજા ઈંદરકા સવાલ.)
અરે જોગ ! અયે દરદકી મુબતીલા,
ફકીરોંકા કહું ભેસ તુને લીયા.
ફીદા કીસ પ હૈ કિસ પે સેદાહય તું,
કોઈ આદમી હે યા પરી હે તું,
કાંહાંસે યાંહા તેરા આના હુવા,
કીસે ઢુંડતી ફીરતી હય કુબકુ,
ઉડાતી હય કયું ખાંક જંગલકી તું.
સુના અપના ગાનાં મુજેભી જરા,
ઊડા બેહરવી છનઃ યા જોગીયા.
(રાજા ઈંદરકો જોગનકા દરદનાક જવાબ)
મહારાજ પુછો ન જોગનકા હાલ,
ફકીરોંકા દીલ દરદસે હૈ નીઢાલ.
મેરાં મુજસે આશક હે છુટા ગયા,
મેરાં રાજ બસ દેસમે લુટ ગયા.
યાંહા ઢુંઢને ઉસકો આઈહું મેં,
બીરોગન હું ગમકી સતાઈહું મેં,
સુનાતી હું ગાનાં જો હે મુજકો યાદ,
... કયા જો મીલ... દીલકી મુરાદ.

ન જોગનકા રદ કીજીયેગા સવાલ.

રાજા ઇંદરકે નજદીક જોગનને ઠુમરી સુનાઇ.

કાહા ગયો શાહાજનમ જાની પ્યારા,
દીલ તડપત હે હમારા—કાહા ગયો૦
વાકા પતા કહી લાગત નાહી,
ઢુંઢ રીર બન સારા—કહા ગયો૦
બીન જાનીકે ઇન નેનયમે,
રેન દીના અંધીયારા—કાહા ગયો૦
કોન કહે ઉસતાદસે જાકે,
તુમહરે દમકા શાહારા—કાહા ગયો૦

(રાજા ઇંદર ખુશ હોકર જોગનકો પાંનકા બીડા દેતાહે.)

પાંન લેકર ક્યા કરૂં કીસી સજન રગકા ધ્યાંન હે.
હટીયા સુનાઇએ બદન ધાન પાન હે.
ઇશક લહુ પીપીકે રંગ લાયા હે,
પીરાક ને કતલકા બીડા ઉઠાયા હે.

(રાજા ઇંદર જોગનકો હાર દેતા હય, વો નાહી લેતી હય.

હાર જીનહાર ન લુંગી દિલકો પ્યાર હય,
અપના ગુલ ઓજાર ગલેકા હાર હોવા બાહાર હય.

(જોગનકી જબાની ગજલ)

દિલકો ચેન એકદમ, વહે બસ્યે કોઇન દીલતાં નહી
વોહ મેરા ગુલાબ પ્રાણ મેરાબાકી બીમારાં નહી.

કીશ તરફ સરાસર મેરે ગુલકો ઊડાકર લે ગઇ,
ગુલસને આલમમે વોહ રસકે ચમન મીલતા નહી,
આવકી હું એહેરે ઊલફતમે જુલે ખાંકી તરેહ,
ગુલસુરે ગુમ ગશતેહા ચાહ જકન મીલતા નહી,
જીંદગીસે તગ હું બેયાર બાગે દેહરમે,
એ કલીહય દીલકો વહ ગુનચે દહન મીલતા નહી,
જીતે જી જીસપર મરી ઇનસાં કરે તરફ લેબાસ,
આદે મુરદન ઊસકે હાનોસ કફન મીલતા નહી,
સકલે તાઊસે ગુલરતા હુ સરાપા દાગદાર,
ગુલબદન પરએ હર વોહ ગુનબદન મીલતા નહી,
જીસકી ખાતીર ઝાંકતીહુ ખેહરે આલમમે કુવે.
વોહ ગરીક કુલજમે રંજો મહન મીલતા નહી.
કરતીહું ફુકુ સદા સેહરામેં કુમરીકી તરેહ,
પર કહીં વોહ ગેર તે મરવે ચમન મીલતા નહી,

કાંટે તલવોમે ચુભ હય જાકે અબ હુંડુ કહા
બેરીઆમે મેરા નાજુક બદન મીલતા નહી
સુરતે ફરહાદ મૈને છાંન મારે સબ પહાડ,
પર કોઇ ઊસતાદ સા સીરી સખુન મીલતા નહી.

(રાજા ઇંદરને ખુશ હોકર જોનકો સાલીરૂમાલ દીયા જબ જોગનને જવાબ દીયા.)

રૂમાલ ઊનકો દીજીએ જો તંગ દસ્ત હય,
ફકીર અપના કમલીમે મસ્ત હય
ઇશકકી ગમીને મારા હય,
પસેમાનીસે કીનારા હય.

(રાજા ઇદરને જોગનકો કોલ દીયા ઓર જોગનને ગુલ-ફાંમકી તલાબ મે એક ગજલ સુનાઇ.)

હોતાહે કોઇ આનમે અબ કામ હમારા,
અબ દીજીએ ઇનઆમમે ગુલફામ હમારા.
અબ ચાહસે યુશુફકો નીકલવાયે હમારે,
સુમતા હય અંધેરેમે દીલ આરામ હમારા.
આશકને તેરે માંગલીયા રાજસે તુજકો,
દેખાએ કોઇ ઊસકો યે પૈગામ હમારા.

આ જાએ અગર યારનો છતીને લગાલુ,
સીનેમે તપાંહે દીલે ના કાંમ હમારા.
અબ્ર વસલકી છુટેગે મઝે ખલકેં બેબાક,
આગાજમે બેહતર હુવા અંજામ હમારા.
મંગવ ઇંગમે શેહજાદેકો અબ દેર ન કીજીયે,
નામ આપકાહો ખલકમે ઓર કામ હમારા.
અલ્લાહ મદદગાર રહે હર હાલમે ઊસતાદ,
કર સકતી હૈ ક્યા ગરદીશે અય્યામ હમારા.

(રાજા ઇંદરને સબજપરીકો પચકની ઓર લાલદેવકો હુકમ દીયા શેહજાદેકો કેદમેસે આજાદ કરના.)

અરે બાદે શામ તરફ જલદ આ,
બડા મુજકો જોગનને ધોકા દીયા.
બનાવટકીથી સારી જાદુગરી
નહી આદમી સબજ હય યે પરી,
ખાબે જરકી આહેમન યહાં લાઇથી,
છુડાને ગીરફતાર કો આઇથી,
કભી ઊસકો મીલતા ન વોહ ગુલઉજાર,
મગર મેરા હારા હું મે તીન બાર,
નીકાલ અબ કુંવેસે તુ ગુલફામકો,
હવાલે કર ઊસ નેક અંજામકો

ગુલફાંમ ઓર સબજ પરીકા મીલાપ ઓર દાનો અપનાં હાલ સુનાતે

સબજપરી—કેહરથા હિજરથા ક્યા મતવી જુદાઇ તેરી,
મેરે ખાલીકને મુજે શકલ દીખાઇ તેરી.
શાહજાદા—ખાક હર મુહ પે મતી બાલહે સરકે બીખરે,
હાયે ઇસ ઇશકને ક્યા સકલ બનાઇ તેરી.
સબજપરી—કુજ પે હોનાંથા જો કુછ હો ગયા ઇશકા નહી ગમ,
હોગઇ કૈદ મુસીબતસે રેહાઇ તેરી,
શાહજાદા—તું મેરે આગે નીકાલી ગઇથી નોચકેપર,
રાજા તક બીર હુઇ કીસતરેહ રસાઇ તેરી.
સબજપરી—બનાકે જોગન હુઇ ઇન્દરકી સભામે દાખીલ,
ફીર યહાં આકે મુજે બેનાકે આઇ તેરી.

શાહજાદા—કેહકે રાજાસે મુજે કીસને દીલવાયા, તુજકો
દુશમને જાથી મેરી જાન જુદાઇ તેરી,

સબજપરી—આહે ઓર નાજકે રાજાકો રીઝાયા મેને,
તબ મુલાકાત મોઅસર મુજે આઇ તેરી.

શાહજાદા—જરકી તાલેબ ન હુઈ મુજકો લગા નાગનસે,
અબ સરફ લે ગઇ શાદી પે ગદાઇ તરી,

સબજપરી—દેવ કમબખતને કીસ જોરસે ગોયા પકડા,
હો ગઇ લાલ નજાકત સે કલાઇ તેરી,

શાહજાદા—મનીજે ફંશકો સાગ તેરા જોબન લુટા,
અછી સુરત એ ખુદા મયને ન પાઇ તરી,

સબજપરી—કેદને કન્દીગા બીમારસે તુજકો બહતર,
ઘરમે પે ચનકે કરંગી મે દવાઇ તેરી,

શાહજાદા—પીંડલીયાં મુજ હય તલવામેં ચુભે હય કાટે,
ખાર દેતી હય મુજે ગેરહને પાઇ તેરી,

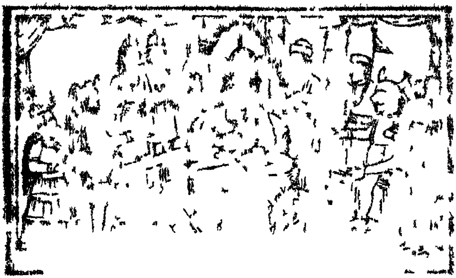
સબજપરી—મુજકો દાગન હુઈ પાપોશકી શહદેસે હુઇ,
જાન અલ્લાને ગુલફાંમ બચાઇ તેરી,

શાહજાદા—મેં તેરે હાથ લગા તુ મેરે ફંદેમેં ફસી,
મેરા મતલબ હુવા ઉમ્મેદ બરયાઇ તેરી,

સબજપરી—હે તમન્ના મેરે દીલમેંકે આબ હશર તલક,
ફજલે ઉસતાદસે દેખું ના જુદાઈ તેરી.

સબજપરી શાહજાદેકો અગલમે લે સબજ રીયોંકે સાથ મુબારક બાદી ગાતી હય.

સાદીએ જલવેએ ગુલફાંમ મુબારક હોવે,
એશો અશરતકા સરંજામ મુબારક હોવે,
બાદ મુદ્દતકે હસીનોકા નસીબા જાગા,
ફરસે રાહત પે અબ આરાંમ મુબારક હોવે.
સરવ કુંમરીકા મુબારકહો બુલબુલકો ગુલ,
હમકો યે સરવે ગુલઅદામ મુબારક હોવે.
પી લુંઇ ખુને જીગર હિજરમે જી ભરભરકે,
સરખાવે વસલકા અબ જામ મુબારક હોવે.

તખતપર હમકો મુબારક હો જલ્વામે ફીરના,
ગેરકો ગન્દમે એશઆરામ મુબારક હોવે
હો ચુકી ઈશકમે બદનામ બડી મુદ્દતસે,
અબ જમાનેમે હમ નામ મુબારક હોવે.
જો અનશાઓકી ન કુન્દેમે ફસી તાઉંગે દીલ,
ગેસુગોકો હમ અબ દામ મુબારક હોવે
હુર જન્નતમે મુબારક હો ફુસકો તારે,
બાગકો ગુલ હમે ગુલફામ મુબારક હોવે
છીને શાહજાદેકો અબ ગજબ ન હમસે ઊસતાદ,
એહ અમાનત શુએહ ઓ સામ મુબારક હોવે

તમામ શુદ.

ગઝલે અમાનત

અયસે પુર નુર નહી દેખે હવ પ્યારે તલવે
આરઝે હુરસે બેહતર હય તુમારે તલવે
આશના એડીયાં, રમઉગે મીસાલે બીસમીલ
નાઝસે માજ ન દરીયા કે કીનારે તલવે
જીતેજી દીદ કા લપકા ન છુટા આંખોસે
કુચો ગરદીમેં ન હીમ્મત કભી હારે તલવે
અબ જુનું ચુભીએ જંગલમેં તેરા દેહનાપાંઉ
બન ગએ ખારે મુગીલાંસે હમારે તલવે
[illegible]

સુરત પા સે નઝર આતે હંય તુમારે તલવે
આકી સોતે મેં અમાનત મઝે ઉસ ગુલ કી તરફ
ખલીશે ખાર કે કબલ હય હમારે તલવે

ગઝલે અમાનત

ફરતે રંગી કો ન ઉસકે કીસી ઉનવાં પોહચે
અપસે પાવેગા કહાં પંજએ મીજગાં પોહચે
મરતેહી ભુલ ગયે કાફીલે દીદાર મઝે
અર્શ પોહચે ન લહદપર ન કુરસમાં પોહચે
[illegible]
[illegible]
સુઝતા ક્યા હય લબો [illegible] કે [illegible]
[illegible] પોહચે [illegible] પોહચે
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ગર્ક કરને કે લીયે [illegible] પોહચે
[illegible]
પોહચે મઝીલપે મગર બે સરો સામાં પોહચે
ન અમાનત કા હુઈ કોનસી મુશકીલ આસાન
જબ લીયા નામ મદદ કો શહે મરદાં પોહચે

ઘર બયઠે જમાનેભરકી સેર કરો.

નાવેલ યુસુફ દીલઆરા

[illegible] ઓરીજીનલ ઇખલાકી નાવેલ હે જીસમેં એક [illegible] અસમત ખાતુનકી અજીબો ગરીબ અર ગુજીસ્તા [illegible] ખુબી વ ખુશ અસલુબીકે સાથ બ્યાન કી ગઇ હે. કિંમત એક રૂપીઓ ૧—૦—૦

[illegible] અમાનત મેહ [illegible] સબ સેર [illegible] આ-
[illegible] હે ૦—૮—૦

[illegible]
[illegible] ૧—૦—૦

સુરતીબુતલી યાને હુરેઆરમ	૦—૬—૦	કિસ્સા [illegible]	[illegible]
મહુદીકી લડકી	૦—૬—૦	મસનવી જહેરે ઇશ્ક	[illegible]
અંજામએ એશ	૦—૭—૦	સા ઝમીર	૦—૬—૦
નેક અસલત	૦—૬—૦	કીસ્સા હાતમ તાઇ	૧—૦—૦
ઇન્દરસભા અમાનત	૦—૬—૦	કિસ્સા ગુલસનોબર	૦—૬—૦
નાવેલ જવાન બીવી	૦—૬—૦	આઠમ પીર હદીસ	૦—૮—૦
નાવેલ પીઆરીકા આશીક	૦—૩—૦	નાટક આપકા કાતીલ	૦—૬—૦
નાવેલ કમસીન બીવી	૦—૬—૦	નાટક કુરેએ મોહબ્બત	૦—૬—૦
ગજવે મહફીલ	૦—૬—૦	મારે માશુકા	૦—૪—૦
આગડે ખુલ બુલ	૦—૪—૦	[illegible] ફતી	૦—૪—૦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	૦—૨—૦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
નુરનામા	[illegible]	સુરે-યાસીન	[illegible]
મોહજાતનામા	૦—૨—૦	[illegible]	૦—૬—૦
ખુદાકી રહેમત	૦—૨—૦	કિસ્સા હલીમાદાઇ	૦—૪—૦
મોજઝા રસુલે ખુદા	૦—૨—૦	કિસ્સા આદમ	૦—૨—૦
શહાદતનામા	૦—૨—૦	મસનવી કરમે ઇશ્ક	૦—૪—૦
મોજુદ ગુલાબે જન્નત	૦—૮—૦	નાટક ખુબસુરત બલા	૦—૮—૦
કીએતુલ મુસ્લેમી	૦—૮—૦	નાટક સૈદે હવોસ	૦—૬—૦
જેજુમ શોહદા યાને ૧૦ મજલીસ	૧—૦—૦	નાવેલ મલકાકી બેટી	૦—૧૨—૦
		કિસ્સા કમાને અજાયબ	૦—૧૦—૦

ઝરૂરી ઇત્તલા.

બહાર ગામોંકે ખરીદારોંકો કીતાબેં મંગાતે વખ્ત અપના પુરા પતા યાને નામ—મુકામ—પોસ્ટ જીલ્લા—તાલુકા—સાફ સાફ પતએ લીખના ચાહીયે. અગર સાફ ન લીખાનેસે ઉસ ખતકા જવાબ નહી દીયા જાતા. ઔર ૧ એક રૂપેસે કમકા વી. પી. પારસલ ભેજા નહી જાતા. કીતાબ મીલનેકા પતા